

REGISTRERING AV RINGGÅS OG HVITKINNGÅS VED VÅRSOLBUKTA, BELLSUND.

2. - 4. juni 2001

Eldar Wrånes

I likhet med de siste årene ble det også i 2001 foretatt ringavlesninger og totalopptellinger av gjess i Vårsolbukta på nordsiden av Bellsund. Arbeidet ble organisert av Sysselmannen på Svalbard.

Om ettermiddagen den 2. juni ble en totaltelling påbegynt, men to nærgående isbjørner forstyrret arbeidet slik at dette måtte avbrytes.

3. juni ble det gjennomført en totaltelling av gåseartene i området

Alle 3 dager ble det foretatt avlesninger av fotringer.

Følgende personer deltok i registreringsarbeidet: Hanne Margrethe Ingebrigtsen, Bjørn Frantzen, Arild Lyssand, Andreas Rødø, Carl Erik Kilander og Eldar Wrånes.

Arbeidsområde

Området for totaltellingen strekker seg fra Diabasbukta i øst til ca. 400 m vest for Camp Bell - fra kysten og inn til fuglefjellet. På slettene og sørhellingene mellom kysten og Ingeborgfjellet var det meste av snøen smeltet bort, men det lå fremdeles mye snø på steder med knauser og småkupert terreng. Landkallen lå langs hele strekningen. Det så ut til å ligge mer sammenhengende snødekke på Lågnesrabbane og slettene innenfor Van Muydenbukta.

Værforhold

Lørdag, 2/6: Vestlig lett bris med klarvær om formiddagen. Tilskyende utover dagen, skiftende skydekke med snøbyger og opp i frisk vestlig bris i bygene. Det legger seg 2-3 cm nysnø på bakken. Temperaturen omkring 0°C.

Søndag, 3/6: Vestlig bris, skiftende skydekke med et par snøbyger.

Temperatur fra -2°C til +2°C. Nysnøen smelter bort.

Mandag 4/6: Vestlig lett/labber bris, skiftende skydekke, -1°C - +2°C.

Bellsund var isfritt alle dagene.

Arbeidsmetode

Under totaltellingen 3.juni opererte vi i to partier. Med utgangspunkt i Camp Millar dekket det ene partiet området østover mot Diabasbukta og det andre partiet vestover til ca. 400 m vest for Camp Bell. Begge partiene startet ut samtidig.

Totaltellingen ble prioritert første del av dagen. Vi beveget oss da et stykke opp i steinura mot Ingeborgfjellet og fikk på denne måten god oversikt over slettene nedenfor samtidig som vi forstyrret gjessene minimalt. Telleområdet ble delt opp i teiger begrenset av bekkesig, små bergrygger el.l., noe som lettet opptellingene.

I tillegg til det vi registrerte innenfor det definerte området observerte vi par og småflokker videre nordvestover langs fuglefjellet og på bare flekker utover sletta videre mot vest. Også mot øst ble det sett flere gjess på barflekker innover mot Akselsundet.

Ved tellingene ble det benyttet både håndkikkert og 2 stk teleskop med 20-60 X zoomokkular. En person i hver gruppe noterte fortløpende observasjonene.

Ved ringavlesningene var vi helt avhengige av teleskop med opptil 60X okkular.

Allerede ved labber bris ble teleskopavlesningene vanskeliggjort av vibrasjoner i teleskop/stativ.

Fordampning av vann fra fuktige marker førte til høyt vanninnhold i luftlaget nærmest bakken - noe som kunne gjøre det problematisk å lese av ringene. På tørr mark var dette et mindre problem.

RESULTATER

Ringgås

Totaltelling

Under opptellingene 3.juni registrerte vi tilsammen 821 ringgås i området. Av disse ble 444 talt opp øst for Camp Millar og 377 på vestsiden.

Ved 18-tiden om kvelden, 3.juni, var det en liten tendens til trekk da det tilsammen ble observert ca. 100 ringgås som trakk nordover ved Camp Bell.

Avlesing av fotringer

Vi greide å lese av ringkombinasjoner på 8 ringgås. Ringgåsa har en tendens til å oppholde seg i bekkesig og fuktige fordypninger i terrenget. Dette skjuler beina og vanskeliggjør ringavlesninger.

Hvitkinngås

Totaltelling:

Den 3. juni ble det talt opp 2724 hvitkinngjess i det beskrevne området. Av disse ble 1671 sett vest for Camp Millar og 1053 mellom Camp Millar og Diabasbukta.

Avlesing av fotringer:

I løpet av de 3 dagene ble det avlest 129 fotringer med hhv 17, 92 og 20 avlesninger de respektive dagene.

Andre arter

Havhest

Noen få enkeltindivider sett langs stranden hver dag.

Kortnebbgås

Under opptellingen 3.juni ble det registrert 72 individer, de fleste i par.

Ærfugl

Omkring 100 individer. Ett reir på Diabasodden ble predert av polarrev.

Heilo

1 individ sett både 2. Og 3. juni.

Fjæreplytt

Vanlig i småflokker, spredt utover grasmarkene.

Steinvender

1 individ ved Millarodden 4. juni.

Storjo

1 individ sitter på landkallen ved Millarodden 3. juni.

Tyvjo

1 par på sletta ved Camp Millar.

Svartbak

Minst 3 individer ved Reiniusøyane 4. juni og 1 individ øst for Camp Millar 2. juni.

Polarmåke

1 individ ruger på lite skjær utenfor Camp Millar.

2. juni ble det sett at isbjørnene spiste eggene i to reir mellom Camp Millar og Diabasodden. Stadig sett patruljere langs alkekongekolonien.

Krykkje

Hekker i spredte partier i Ingeborgfjellet. Stadig sett flygende med reirmateriell.

Alkekonge

Vanlig i ura under Ingeborgfjellet.

Polarlomvi

Småflokker flyr stadig til og fra kolonien i Ingeborgfjellet. Store flokker på vann utenfor Vårsolbukta.

Teist:

Enkeltindivider sett på vann.

Snøpurv

Spredt, men nokså vanlig i hele området.

Polarrev

Hørtes i ura under Ingeborgfjellet hele dagen, spesielt bak Camp Millar. Ble stadig observert, tilsammen ca. 4-5 individer. Mye spor i snøen.

Isbjørn

To ungbjørner i området mellom Camp Millar og Diabasbukta 2. juni.

De saumfarte stranda på jakt etter polarmåkereir.

Videre ble de observert mens de dukket etter tare. Med taren i kjeften og på brystet lå de og fløt på ryggen og lekte (spiste??) med algene.

En periode var de også oppe i ei snøfonn og lekte seg.

Svalbardrein

Vanlig i småflokker opp til 10 dyr. Tilsammen observert ca. 30 individer.

Hvikinngås

Ringavlesninger, Vårsolbukta 2. juni 2001

Ringfarge	Kode	H-V bein	Kondisjon	Sammen med	Merknader
lys grønn	HBF	V	3		
lys grønn	TTD	V		FZA	
lys grønn	SBA	H	2,5		
lys grønn	IXU	H	2,5		
gul	SPH	H	3		
gul	NZL	V	2,5		
hvit	LPZ	V			
lys grønn	FZA	H	3	TTD	
lys grønn	HPD	H	2		
lys grønn	NAI	V	2,5		
lys grønn	LAH	V	2		
lys grønn	ZNI	H	1,3		
lys grønn	NXD	H	2		
lys grønn	CBF	V	2		
hvit	LIS		2		
lys grønn	PFJ	H	2		
hvit	PCB	H	2,5		

Ringavlesninger, Vårsolbukta 3. juni 2001

Ringfarge	Kode	H-V bein	Kondisjon	Sammen med	Merknader
lys grønn	ITP	V	1,5		
lys grønn	HHH	V	2,5	UHV	
lys grønn	UHV	V	2,5	HHH	
lys grønn	HUZ	V	2,5		
lys grønn	HLI	H	2	FZZ	
lys grønn	FZZ	H	2,5	HLI	
rød	AZJ	H			Bokstaven J usikker
lys grønn	IBJ	V	2		Bokstaven I usikker
lys grønn	ITP	V	1,5		
lys grønn	PTF	H	2,5		
gul	SUC	H	1,5	STP	
gul	STP	V	2,5	SUC	
orange	ATZ	V	1		
gul	UFB	V	2		
orange	APL	V	2		
lys grønn	..A..			APL	
lys grønn	PBV	V	3		
lys gul	NJT	H	1		
lys gul	JFB	V	1,5	UIT	
lys gul	UIT	H	2	JFB	
hvit	LPZ	V	2,5		Maken har kun metallring.

lys grønn	HSC	V	2,5	HPD	
lys grønn	HPD	H	2	HSC	
lys grønn	HVI	V		..DH	
lys grønn	..DH	V		HVI	
gul	SVX	H			
lys grønn	HHS	V	2		
lys grønn	DLI	H	2		
lys grønn	HNL	V	2,5		
lys grønn	ILP	H	2		
lys gul	NJJ	V	1		
lys grønn	HNL	V	2,5		Bokstaven H er usikker.
lys grønn	DUA	H	1	DUH	
lys grønn	DUH	H	2	DUA	
beige	INS	H	1,5		
lys grønn	HPF	H	2,5		Make med lys grønn ring (1)
lys grønn	IJY	V	2,5		
lys grønn	FPV	V		Umerket (1)	
lys grønn	..NA	V			
lys grønn	HJL	H			
lys grønn	IZJ	H			
hvit	PZ..	V			
gul	PIH	H	2		
gul	UHU	H	1		Sett sammen med grønn HHH
lys grønn	NAI	V	2		
gul	PUX	H		HNF	
lys grønn	HNF	V	2	PUX	
lys grønn	JIX	V	1	Umerket (1)	
lys grønn	IZX	V	2	Umerket (1)	
lys grønn	CCV	V	2		
lys grønn	LAH	V	2	Umerket (1)	
lys grønn	JIX	V	1	Umerket (1)	
lys grønn	HCI	V	2,5	Umerket (1)	
lys grønn	HBF	V	2	Umerket (1)	
lys grønn	AHP	V	2	NHS	
lys grønn	NHS	V	2	AHP	
lys grønn	PXA	V	1	IND	
lys grønn	IND	V	2	PXA	Bokstaven I usikker
lys grønn	HBV	H	1		
lys grønn	LJS	V	1		
gul	JLU				
lys grønn	IHC	H	1	Trolig IJF	
lys grønn	IJF	V	2		
Lys grønn	..PV	V			
lys grønn	DDX	V	2		
hvit	NST	V	2		
gul	ZD	V			
hvit (lys)	NPT	V			
lys grønn	HPV	H	1	Umerket (1)	
orange	BBB	H			
orange	AZY	H	1		
lys grønn	LJS	V			
gul	IHZ	H	2		
hvit/beige	FA	V			
hvit	SAU	H			

lys grønn	ILS	V	1	FCV	
lys grønn	FCV	V		ILS	
lys grønn	ITA	V	1		
gul	JAV	H		..HU	
lys grønn	..HU	V		JAV	
gul	IHZ	H			
hvit	Z	V		LIS	
hvit	LIS	H		Z	
lys grønn	JJH	V			
lys grønn	HNY	V		HUU	
lys grønn	HUU	V		HNY	Første U er usikker.
lys grønn	IUD	V	2,5	IPI	
lys grønn	IPI	V	1	IUD	
lys grønn	HNU	V	2	HNY	
lys grønn	HNY	V	3	HNU	
lys grønn	FYT	V	1,5		
lys grønn	PIC				Funnet løs på bakken

Ringavlesninger, Vårsolbukta 4. juni 2001

Ringfarge	Kode	H-V bein	Kondisjon	Sammen med	Merknader
lys gul	NFZ	V	1,5	LIS	
lys gul	LIS	H	2,5	NFZ	
lys grønn	IUZ		1,5	IYU	
lys grønn	IYU		1	IUZ	
lys grønn	IVH	V	1	Umerket	En hann. Parring obs.
lys grønn	HFU	V	1	Umerket	
lys grønn	PBV	H	2,5		
lys gul	FT	H	1,5		Bare to boktaver på ringen
lys grønn	HVN	V	2,5	VNL	
gul	VNL	V	2	HVN	
gul	NZL	V	3,5	JDT	
gul	JDT	H	2	NZL	
lys grønn	ISS	V		Umerket	
lys grønn	ISY	V	2		
lys grønn	IBS	V	1	..FA	
lys grønn	..FA	V	2,5	IBS	Første bokstav uleselig
lys grønn	ILN	H	2,5		
lys gul	VNL				
lys gul	NJB	V	2,5		
lys grønn	HPD		2	lys grønn	Makens ring ikke avlest